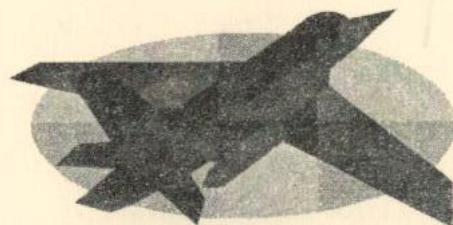

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

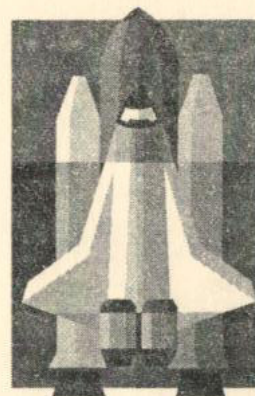

МАТЕРІАЛИ

V Міжнародної науково-практичної конференції

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ПСИХОЛОГІЇ ДІЯЛЬНОСТІ
В ОСОБЛИВИХ УМОВАХ**

20-21 квітня 2010 р.

Київ 2010

УДК: 009 (082)

Актуальні проблеми психології діяльності в особливих умовах: матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 20-21 квітня 2010 р., Національний авіаційний університет / за заг. ред. О.В. Петренка, О.М. Ічанської. – К. : Вид-во Нац. авіац. ун-ту «НАУ-друк». 2010. – 128 с.

Містить матеріали доповідей щорічної науково-практичної конференції з проблем психології діяльності в особливих умовах.

Організаційний комітет

Голова оргкомітету:

В.П. Харченко, д-р тех. н., проф., заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, проректор з наукової роботи Національного авіаційного університету

Заступник голови оргкомітету:

О.В. Петренко, к. психол. н., доц., завідувач кафедри авіаційної психології, заступник директора Гуманітарного інституту НАУ з наукової роботи

Члени оргкомітету:

О.М. Ічанська, доц.

С.С. Луппо, ст. викл

Л.В. Помиткіна, доц.

О.І. Западенко, викл.

О.В. Сечейко, доц.

Я.І. Пономаренко, зав. лаб.

О.В. Гірчук, ст. викл.

Н.С. Хімченко, викл.

В.В. Злагодух, ст. викл.

Секретаріат конференції

О.В. Гірчук (голова секретаріату)

А.В. Нагайко

*Рекомендовано до друку вченою радою
Гуманітарного інституту НАУ
(Протокол №7 від 14 квітня 2010 р.)*

діяльність є для них найменш цінною та має низькі можливості її реалізації. За допомогою методики САТ А.Маслоу було визначено рівень та особливості самоактуалізації авіаспеціалістів. Виявилось, що властивим для респондентів є невисокий рівень та наявність проблем самоактуалізації, що є індикатором результату здійснення смислу життя. На основі отриманих даних було розроблено стратегію психологічного супроводу, спрямовану на актуалізацію процесів пошуку смислів власного життя, усвідомлення свободи та відповідальності, розкриття потенціалу своїх можливостей та відновлення самоідентичності особистості – справжнього Я.

Література:

1. Болотова М.А., Купин В.В., Петрова М.В. Оценка состояния профессионального здоровья авиадиспетчеров // Вестник психотерапии. – 2007. – № 21(26). – С. 101–109.

Вікторія Рябченко

м. Київ

Когнітивний стиль як фактор успішності оволодіння професійними навичками студентами-авіадиспетчерами

Діяльність авіаційного диспетчера пов'язана з обробкою складної інформації та прийняттям важливих відповідальних рішень в умовах дефіциту часу. Професійний відбір із чіткою

орієнтацією на професійно важливі якості авіадиспетчера є необхідною умовою ефективною підготовки даних спеціалістів. Когнітивні здібності у професії авіадиспетчера займають одне з центральних місць в переліку професійно важливих якостей. Тому, встановлення зв'язку між когнітивним стилем та успішністю навчання студентів може стати корисним для визначення переліку якостей, необхідних для успішного вирішення професійних завдань майбутніми авіадиспетчерами. Розвиток та тренування вищезазначених якостей, в свою чергу позитивно вплине на ефективність навчальної діяльності.

Мета нашого дослідження полягала у визначенні впливу когнітивного стилю студента-авіадиспетчера на успішність оволодіння ним професійними навичками.

Поставлене завдання вирішувалося за допомогою методу експертних оцінок, анкетування, психодіагностичного методу (методика «Фігури Готтшальдта», тест словесно-кольорової інтерференції, методика «Оперативна пам'ять», тест «Інтелектуальна лабільність»), та методу статистичного аналізу (оцінка нормальності розподілу, кореляційний та регресійний аналіз). За допомогою зазначених методів було визначено когнітивні стилі студентів-авіадиспетчерів та їх зв'язок з успішністю оволодіння ними професійними навичками.

Результати дослідження виявили параметри когнітивного стилю, що є найбільш значимими для успішного оволодіння професійними навичками: рівень інтерференції та

автоматизованість процесів переключення між вербальними та сенсорно-перцептивними функціями.

Знайдено значимі кореляційні зв'язки між рівнем розвитку практичних навичок та теоретичними знаннями студента і рівнем словесно-кольорової інтерференції. Зв'язок з останнім показником був обернено пропорційним. Тому, можна говорити, що чим нижче виражений ефект інтерференції, тим краще студент оволодіває практичними навичками. Чим більше виражений такий когнітивний стиль як гнучкість пізнавального контролю, тим успішніше студент вирішує практичні завдання.

Подвійну кореляцію між теоретичними знаннями та практичними навичками можна пояснити умінням студентів застосовувати свої знання на практиці.

Регресійний аналіз показав значимий вплив ефекту інтерференції на успішність набуття практичних навичок у студентів.

Аналізуючи отримані дані, можна припустити, що вплив словесно-кольорової інтерференції на практичні навички авіаційних диспетчерів обумовлений специфікою їхньої діяльності, а саме необхідністю швидкого переключення від вербальних завдань (функцій) до сенсорно-перцептивних. Отримані дані можна враховувати при розробці тренувальних завдань для студентів-авіадиспетчерів та при професійному відборі на дану спеціальність.